

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 16.07.2016
Avaldamismärge: RT I, 06.07.2016, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
29.06.2016 otsus nr 806

Isikut tõendavate dokumentide seaduse, krediidiasutuste seaduse ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 15.06.2016

§ 1. Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmine

Isikut tõendavate dokumentide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 3¹ järgmises sõnastuses:

„§ 3¹. Isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotluse vastuvõtmise ja dokumendi väljastamisega seotud ülesande täitmine

(1) Isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotluse vastuvõtmisega, sealhulgas isikult biomeetriliste andmete võtmise ja nende andmete töötlemisega, ning isikut tõendava dokumendi väljastamisega seotud ülesande täitmiseks võib sõlmida halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud korras.

(2) Isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotluse vastuvõtmise ja dokumendi väljastamisega seotud ülesanded, mida võib üle anda, on käesoleva seaduse §-des 9², 11¹–11⁶, 12¹, 12², 20⁷, 20⁹ ja 20¹² sätestatud ülesanded.

(3) Isikut tõendava dokumendi väljaandmise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise otsuse tegemise pädevust ei või halduslepinguga üle anda.

(4) Järelevalvet halduslepingu täitmise üle teostavad Siseministeerium ja valdkonna eest vastutava ministri volitusel Politsei- ja Piirivalveamet.

(5) Isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotluse vastuvõtmisega ja isikut tõendava dokumendi väljastamisega seotud ülesande täitja võib ülesande täitmise eest võtta tasu. Tasu maksmise kohustus on isikut tõendava dokumendi väljaandmist taotleval isikul. Tasu suurus lepitakse lepingus kokku korraga vähemalt üheks aastaks. Tasu hulka võib arvestada põhjendatud kulud, mis on seotud taotluste menetlemise ja dokumentide väljastamise korraldamisega, ning mõistliku ärikasumi.”;

2) paragrahvi 20⁶ lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 20⁶ lõikest 4 jäetakse välja tekstiosa „käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alus langeb ära või”;

4) paragrahvi 20⁶ lõikest 5 jäetakse välja tekstiosa „mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alus on ära langenud või”;

5) paragrahvi 20⁷ lõikes 4 asendatakse tekstiosa „§ 20⁶ lõigetest 1, 2 või 3” tekstiosaga „§ 20⁶ lõikest 2 või 3”;

6) paragrahvi 22 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Valdkonna eest vastutav minister võib otsustada diplomaatilise passi andmise ka muule Eesti kodanikule, kui see on vajalik riigi ülesannete täitmiseks ja see vastab rahvusvahelisele tavale.”.

§ 2. Krediidiasutuste seaduse muutmise

Krediidiasutuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 88 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Krediidiasutusel on õigus avaldada teavet kliendisuhete loomise kohta Politsei- ja Piirivalveametile, kui ta kasutab isikusamasuse tuvastamiseks ja kontrollimiseks riiklikesse andmekogudesse, sealhulgas isikut tõendavate dokumentide andmekogusse, kantud andmeid.”;

2) paragrahvi 88 lõiget 4² täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) Politsei- ja Piirivalveametile isikut tõendavate dokumentide seaduse § 20⁸ lõikes 3 sätestatud juhtudel ja ulatuses.”;

3) paragrahvi 88 lõige 6¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6¹) Krediidiasutus avaldab käesoleva paragrahvi lõike 5 punktides 1–4 nimetatud järelepärimise vastusena pangasaladuse, kui järelepärimises märgitud kliendi kohta on esitatud vähemalt:

- 1) andmed kliendi maksekonto, maksekaardi või muu maksevahendi või makseinstrumendi tunnuse või lepingu kohta või
- 2) muud andmed, mis võimaldavad identifitseerida kliendi isiku.”;

4) paragrahvi 88 täiendatakse lõikega 6² järgmises sõnastuses:

„(6²) Krediidiasutus avaldab käesoleva paragrahvi lõike 5 punktides 1–4 nimetatud järelepärimise vastusena pangasaladuse:

- 1) järelepärimises märgitud kliendi maksekonto suhtes esindusõigust omava isiku kohta;
- 2) kliendi kohta, kelle maksekonto suhtes järelepärimises märgitud isik esindusõigust omab.”.

§ 3. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmise

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 15 täiendatakse lõigetega 1¹–1³ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Isikusamasuse tuvastamine ja kontrollimine infotehnoloogiliste vahendite abil käesoleva paragrahvi lõike 1² alusel kehtestatud korras loetakse samaväärseks sellise isikusamasuse tuvastamise ja kontrollimisega, kui viibitakse isiku või tema esindajaga samas kohas, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- 1) isikusamasuse tuvastamiseks ja kontrollimiseks kasutatakse Eesti Vabariigi väljaantud digitaalseks isikut tõendamiseks ettenähtud dokumenti, ja kui isik on välisriigi kodanik, siis samaaegselt ka välisriigi pädeva asutuse väljaantud isikut tõendavat dokumenti;
- 2) isikusamasuse tuvastamiseks ja kontrollimiseks kasutatakse isikut tõendavate dokumentide seaduses sätestatud isikut tõendavate dokumentide andmekogusse kantud isiku tuvastamise andmeid;
- 3) krediidiasutus ja finantseerimisasutus kohaldavad hoolsusmeetmeid tugevdatud korras vastavalt käesoleva seaduse § 19 lõikele 3¹ ning § 21 lõike 2 punktidele 1, 3 ja 4;
- 4) e-residendiga ärisuhte loomise otsustab krediidiasutus või finantseerimisasutuse juhatus või juhatuse poolt volitatud isik või isikud.

(1²) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega infotehnoloogiliste vahendite abil isikusamasuse tuvastamise ja kontrollimise tehnilised nõuded ja korra.

(1³) Käesoleva paragrahvi lõikes 1² nimetatud määrus täpsustab vähemalt teabe avaldamise nõudeid, ärisuhte loomisel ja tehingu tegemisel rakendatavaid protseduurireegleid, nõudeid tehingu osapoolte tahteavaldustega seotud tegevustele, ankeetküsitluste ja ärisuhte loomisel kohustusliku protseduurireeglina läbiviidava reaalses intervjuu korraldamist, isiku näokujutise töötlemise tingimusi, samuti sooritatud protseduure sünkroniseeritud heli ja kujutisega kajastava infovoo kvaliteedi ning salvestamise ja salvestise taasesitavuse nõudeid.”;

2) paragrahvi 15 lõikes 4¹ asendatakse läbivalt tekstiosa „lõikes 1” tekstiosaga „lõigetes 1 ja 1¹”;

3) paragrahvi 15 täiendatakse lõigetega 4⁴–4⁷ järgmises sõnastuses:

„(4⁴) Krediidiasutusel ja finantseerimisasutusel on õigus keelduda makse- või muu teenuse osutamisest või osutada teenuseid piiratud ulatuses isikule, kelle isikusamasus on tuvastatud ja kontrollitud käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud korras.

(4⁵) Isiku, kelle isikusamasus on tuvastatud ja kontrollitud käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud korras, maksejuhiste kogusumma krediidasutuses või finantseerimisasutuses ühes kalendrikuus ei tohi ületada 10 000 eurot füüsilise ja 25 000 eurot juriidilise isiku puhul.

(4⁶) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada käesoleva paragrahvi lõikes 4⁵ nimetatud piirmääradest väiksemad summalsed piirmäärad või muud riskipõhised piirangud krediidi- või finantseerimisasutuse poolt maksejuhiste täitmiseks või teenuse osutamiseks isikule, kelle isikusamasus on tuvastatud ja kontrollitud käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud korras.

(4⁷) Krediidasutus ja finantseerimisasutus võivad sellise kliendi tehingu autentimisel ja autoriseerimisel, kelle isikusamasus on tuvastatud ja kontrollitud käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud korras e-residendi digitaalse isikutunnistuse alusel, kasutada üksnes e-residendi digitaalset isikutunnistust.”;

4)paragrahvi 15 lõike 8 punktist 1 jäetakse välja sõnad „kliendiga samas kohas viibides”;

5)paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kohustatud isik peab käesoleva seaduse § 15 lõikes 1¹ nimetatud isikusamasuse tuvastamisel ja kontrollimisel kohaldama käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 nimetatud tugevdatud hoolsusmeetmeid ning käesoleva seaduse § 15 lõike 1² alusel kehtestatud määruse nõudeid.”;

6)paragrahvi 23 lõike 2 punkti 3 täiendatakse pärast sõnu „ametiasutuse nimetus” sõnadega „ning teave isikut tõendavate dokumentide andmekogusse kantud andmete kontrollimiseks elektroonilise päringu tegemise kohta”;

7)paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud koopiati ei pea tegema, kui tuvastataval isikul on isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 nimetatud kehtiv dokument ja tema isikusamasus tuvastatakse ja kontrollitakse isikut tõendavate dokumentide andmekogusse kantud isiku tuvastamise andmete alusel.”;

8)paragrahvi 26 lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kohustatud isik säilitab käesoleva seaduse § 15 lõikes 1¹ sätestatud korras isikusamasuse tuvastamisel ja kontrollimisel digitaalseks isiku tõendamiseks ette nähtud dokumendi andmeid, teavet elektroonilise päringu tegemise kohta isikut tõendavate dokumentide andmekogusse ja isikusamasuse tuvastamise ja kontrollimise protseduuri heli- ja videosalvestist vähemalt viis aastat pärast ärisuhte lõppemist.”;

9)paragrahvi 27 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „teavet” tekstiosaga „või ei ilmu hoolimata korduvast kutse edastamisest kohustatud isiku asu- või tegevuskohta käesoleva seaduse § 13 lõikes 1 sätestatud asjaolude kontrollimiseks”;

10)paragrahvi 27 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Krediidasutusel ja finantseerimisasutusel on õigus ärisuhte aluseks olev kestvusleping etteteatamistähtaega järgimata erakorraliselt üles öelda, kui isiku e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmisest keeldutakse, selle kehtivus peatatakse või see tunnistatakse kehtetuks isikut tõendavate dokumentide seaduse § 20⁰ lõikes 2 või 3 sätestatud alusel.”;

11)paragrahvi 27 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „lõike 3” tekstiosaga „lõike 3 või 3¹”;

12)paragrahvi 27 lõikes 5 asendatakse tekstiosa „Lõigetes 1–3” tekstiosaga „Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3¹”;

13)paragrahvi 27 lõiget 6 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) teabe, et infotehnoloogiliste vahendite abil ei ole võimalik käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktides 1–4 sätestatud hoolsusmeetmeid kohaldada.”;

14)paragrahvi 27 lõike 6 punktis 3 asendatakse tekstiosa „lõikes 3” tekstiosaga „lõigetes 3 ja 3¹”;

15)paragrahvi 30 lõike 3 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „sidevahendite,” sõnadega „infotehnoloogiliste vahendite.”;

16)seadust täiendatakse §-ga 66³järgmises sõnastuses:

„§ 66³. Käesoleva seaduse 2016. aasta 15. juunil vastuvõetud redaktsiooni kohta järelanalüüsi tegemine

Rahandusministeerium analüüsib 2017. aasta 31. detsembriks käesoleva seaduse 2016. aasta 15. juunil vastuvõetud redaktsioonis sätestatud ärisuhte loomisel kohustusliku protseduurireeglina läbiviidava reaalajas intervjuu nõude rakendamise otstarbekust ja eesmärgipärasust ning vajaduse korral esitab ettepanekud õigusaktide muutmiseks Riigikogu rahanduskomisjonile.”.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees